

149. MEKTUP

١٤٩- ﴿ الْمَكْتُوبُ التَّاسِعُ وَالْأَرْبَعُونَ وَالْمِائَةُ : إِلَى الْمُلَا صَادِقِ الْكَابِلِيِّ
أَيْضًا فِي بَيَانِ عَدَمِ قَصْرِ النَّظَرِ عَلَى سَبَبٍ مُعَيَّنٍ ﴾

وَالْعَجَبُ مِنْ أَخِي مَوْلَانَا مُحَمَّدٍ صَادِقٍ حَيْثُ سَلَّمَ نَفْسَهُ بِالْكُلِّيَّةِ إِلَى عَالَمِ الْأَسْبَابِ
وَأَنْ جَعَلَ مُسَبِّبُ الْأَسْبَابِ تَعَالَى وَتَقَدَّسَ الْأَشْيَاءُ مُرْتَبَةً عَلَى الْأَسْبَابِ وَلَكِنْ مَا
الْحَاجَةُ إِلَى نَصْبِ الْعَيْنِ عَلَى سَبَبٍ مُعَيَّنٍ ﴿شَعْرٌ﴾:

وَلَا تَحْزَنْ إِذَا مَا سُدَّ بَابٌ * فَإِنَّ اللَّهَ يَفْتَحُ أَلْفَ بَابٍ

وَهَذَا الْقِسْمُ مِنْ قُصُورِ النَّظَرِ يُنبِئُ عَنْ غَايَةِ عَدَمِ الْمُنَاسَبَةِ وَمُسْتَهْجَنٍ مِنْ امْتِنَانِكَ
جِدًّا يَنْبَغِي لَكَ أَنْ تَتَفَكَّرَ فِي خَالِكَ تَفَهُمُ هَذِهِ الشَّنَاعَةَ وَكُلُّ هَذَا الْأَضْطِرَّارِ فِي
كِسْوَةِ الْفَقْرِ تَحْصِيلُ مَا هُوَ مَبْعُوضٌ عَلَيْهِ لَدَى الْحَقِّ سُبْحَانَهُ مَا أَشَدُّه قَبَاحَةً وَبِئْسَ
الْبَلَاءُ الْمُسْتَنَكِرُ وَالْعَجَبُ أَنَّهُ كَيْفَ زَيْنَ هَذَا الشَّيْءِ الْمُسْتَنَكِرُ فِي نَظَرِكَ يَنْبَغِي لَكَ
أَنْ تَسْعَى وَتَجْتَهِدَ فِي تَحْصِيلِ الْأُمُورِ الضَّرُورِيَّةِ بِقَدْرِ الضَّرُورَةِ وَصَرَفُ جَمِيعِ
الْهِمَّةِ إِلَيْهَا وَتَضْيِيعُ تَمَامِ الْعُمْرِ فِي تَحْصِيلِهَا سَفَاهَةٌ مَحْضَةٌ الْفُرْصَةُ غَنِيمَةٌ جِدًّا
وَالْأَسْفَ كُلُّ الْأَسْفِ عَلَى حَالٍ مَنْ يَصْرِفُهَا إِلَى تَحْصِيلِ عُلُومٍ لَا طَائِلَ فِيهَا
وَالشَّرْطُ هُوَ الْإِخْبَارُ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَلَا تَحْزَنْ مِنْ مَقَالَاتِ النَّاسِ فِيكَ
فَإِنْ نَسَبُوا إِلَيْكَ شَيْئًا لَيْسَ فِيكَ مِنْهَا شَيْءٌ فَلَا غَمَّ نَعَمَتِ الدَّوْلَةُ أَنْ يَرَى النَّاسُ
شَخْصًا شَرًّا وَهُوَ فِي الْحَقِيقَةِ مِنَ الْإِخْبَارِ فَإِنْ تَحَقَّقَ عَكْسُ هَذِهِ الْقَضِيَّةِ فَقَدْ عَظُمَ
الْخَطَرُ وَالسَّلَامُ .

﴿ TÜRKE ANLAMAMI ﴾

Bu mektup da Molla Sâdık el-Kâbulî'ye yazılmış olup nazarı, belirli bir sebebe sınırlı tutmamak hakkındadır.

Kardeşim Mevlânâ Muhammed Sâdık'a şaşıyorum; kendisini tamamiyla sebepler âlemine verdi. Sebeplerin müsebbibi olan Hakk Te'âlâ ve Tekaddes Hazretleri eşyayı sebepler üzerine bina etmiştir. Ancak muayyen bir sebebe bağlanmaya ne gerek var.

"Kapı kapandı diye üzülmey!

Allah bin tane kapı açar!" (Şiir).

Bu tür bir kısa görüşlülük münâsebetizliğin son haddini gösterir ki bu da senin gibiler için çok çirkin bir şeydir.

Hâlini bir an düşünmen gerekir. O zaman bu işin ne denli çirkin olduğunu anlarsın.

Dervişlik kisvesindeki bu ızdırabın tümü Hakk Subhânehû nezdinde buğzedilen bir şeye ulaşmaktır. Bu ne çirkin bir iş ve ne kötü bir belâdır!

Hayret doğrusu... Bu çirkin şey, senin nazarında nasıl süslü görünüyor?!

Gerektiği kadarıyla zarûrî işlere ulaşmak ve bütün gayreti bu işler üzerinde yoğunlaştırmak için çabalaman ve gayret etmen gerek. Ancak hayatın tümünü bu işlere ulaşmaya adanmak koyu bir beyinsizliktir. Fırsat gerçekten bir ganimettir. Bu fırsatı faydasız, boş ilimlere harcayan kişinin haline eyvahlar olsun.

Bize düşen uyarmaktır. *"Elçiye düşen yalnızca tebliğ etmektir."* (Mâide 99).

İnsanların senin hakkında söylediklerine aldırma. Sende olmayan bir şeyi sana nisbet ederlerse üzülmeye gerek yok. Gerçekte hayırlılar zümresinden olan bir kişiyi insanların şerli görmesi ne güzel bir nimettir. Ama tam tersi bir durum olursa o zaman tehlike çok büyüktür.

Vesselam...

❧ KELİME ANLAMİ ❧

149. إِلَى الْمَلَأِ الْمَكْتُوبُ التَّاسِعُ وَالْأَرْبَعُونَ وَالْمِائَةُ < Yüz kırk dokuzuncu mektup

أَيْضًا Molla Sâdık Kâbili'ye yazılmıştır Önceki mektup gibi (Neşe

ilâfındır?) فِي بَيَانِ عَدَمِ قَصْرِ النَّظَرِ Düşünceyi sınırlamamanın açıklamasına

إِلِيْهِكَ Belirli bir sebep üzerine > (Neşre üzerine?)

Kardeşim Mevlâna *Ne kadar garip!* (Kîmi?) *من أَخِي مَوْلَانَا مُحَمَّدٌ صَادِقٌ* *بالْكَلِيَّةِ* (Nasıl?) Kendini teslim etti *سَلَّمَ نَفْسَهُ* Şöyle ki; *حَيْثُ* Muhammed Sâdık *مُسَبِّبٌ* (Neye?) Sebepler âlemine *وَأِنْ جَعَلَ* kılrsa bile *إِلَى عَالَمِ الْأَسْبَابِ* (Neye?) Sebeplerin müsebbibi Hak Teâla ve Tekaddes Hazretleri *وَتَقَدَّسَ* Sebeplere *عَلَى الْأَسْبَابِ* (Neye üzerine?) Ayarlanmış *مُرْتَبَةً* (Neye kılrsa bile?) Eşyayı *أَشْيَاءَ* (Neye üzerine?) Göz dikmeye *إِلَى نَصَبِ الْعَيْنِ* (Neye?) Ancak *مَا الْحَاجَةُ* Ne gerek var? *وَلَكِنْ* Şiir: *﴿شِعْرٌ﴾* Muayyen bir sebep üzerine *عَلَى سَبَبٍ مُعَيَّنٍ*

Zira *فَإِنَّ اللَّهَ* Bir kapı *بَابٌ* (Neye?) Kapandığında *إِذَا مَا سُدَّ* (Neye zaman?) Üzülmek! *وَلَا تَحْزَنْ* Allah *يَفْتَحُ أَلْفَ بَابٍ* Bin kapı açar

Haber *يُنَبِّئُ* Düşünce kısırlığından kaynaklanır ki; *مِنْ قُصُورِ النَّظَرِ* Bu kısım *وَهَذَا الْقِسْمُ* Ve çirkin *وَمُسْتَهْجَنٌ* Uygunsuzluğun son haddinden *عَنْ غَايَةِ عَدَمِ الْمُنَاسَبَةِ* (Neden?) Sana gerekir *يَنْبَغِي لَكَ* Gerçekten *جِدًّا* Senin gibiler için *مِنْ أَمْثَالِكَ* (Kîmi için?) Halin hakkında düşünmen *أَنْ تَتَفَكَّرَ فِي حَالِكَ* (Neye?) *هَذِهِ* Tüm bu ıstırap *﴿غَرْدَقَةٌ﴾* *وَكُلُّ هَذَا الْإِضْطِرَّارِ* Bu çirkinliği *الشَّعَاةِ* Mibgûz *﴿نَعْدِي﴾* O *هُوَ* O şeye ulaşmaktır ki; *تَحْصِيلُ مَا* (Nedir?) Dervişlik kisvesindeki *﴿نَعْدِي﴾* Hak Sübhânehü'nün nezdinde *لَدَى الْحَقِّ سُبْحَانَهُ* (Neden?) Kendine buğzedilendir *عَلَيْهِ* Ve ne kötü bir beladır *وَبِئْسَ الْبَلَاءُ الْمُسْتَكْرَرُ* O, ne çirkin bir iş *مَا أَشَدُّ قَبَاحَةَ* Bu iğrenç *هَذَا الشَّيْءِ الْمُسْتَكْرَرُ* (Neye?) Nasıl süsleniyor *أَنَّهُ كَيْفَ زُيِّنَ* Hayret gerçekten!.. *سَئِئٌ* Sana gerekir *يَنْبَغِي لَكَ* Senin gözünde *فِي نَظَرِكَ* (Neden?) Gayret gösterip, çalışman *﴿نَعْدِي﴾* Zarûri işleri elde etme *بِقَدْرِ الْضَرُورَةِ* Bütün *وَصَرَفُ جَمِيعِ الْهِمَّةِ* (Nasıl ne gerekir?) Bütün ömrü tüketmek *﴿نَعْدِي﴾* Ona *تَضْيِيعُ تَمَامِ الْعَمْرِ* (Neye?) Onu kazanmada *﴿نَعْدِي﴾* Sefâhe mahvâ *يَالْنِجْزَا بَيْيْنِزْلِكْتِ* Fırsat, cidden ganîmet *كُلُّ الْأَسْفِ* Eyyahlar olsun! *﴿نَعْدِي﴾* *عَلَى حَالٍ مِّنْ*

kişinin haline ki; يَصْرِفُهَا Fırsatı harcıyor (Neye?) إِلَى تَحْصِيلِ عُلُومٍ İlimleri tahsile (Öyle
ilimler ki;) لَا طَائِلَ فِيهَا Kendisine fayda yoktur وَالشَّرْطُ Şart olan O (Nedir?) الْأَخْيَارُ
Doğruyu bildirmektir مَا عَلَى الرُّسُولِ Elçiye düşmez إِلَّا الْبَلَاغُ Ancak tebliğ düşer
فِيكَ İnsanların dediklerine (Kıim hakkında?) مِنْ مَقَالَاتِ النَّاسِ Üzülmeye! وَلَا تَحْزَنْ
Senin hakkında فَانْ نَسَبُوا Eğer nispet ederlerse شَيْئًا Sana bir şey (Öyle şey ki;) نَعْمَتِ
Sende yoktur (Nedeni?) مِنْهَا شَيْئٌ Ondan hiçbir şey فَلَا غَمَّ Keder duyma! لَيْسَ فِيكَ
Bir شَخْصًا İnsanların görmesi (Kimi?) أَنْ يَرَى النَّاسُ Ne güzel bir nîmettir (Ney?) الدُّوْلَةُ
şahsı (Ney görmesi?) شَرًّا Şer / kötü وَهُوَ Halbuki o; فِي الْحَقِيقَةِ Hakîkatte (Nedir?) مِنْ
Bu عَكْسُ هَذِهِ الْقَضِيَّةِ Eğer gerçekleşirse (Ney?) فَانْ تَحَقَّقْ Seçkin kişilerdendir الْأَخْيَارُ
durumun tam tersi فَقَدْ عَظُمَ O zaman büyüktür (Ney?) الْخَطَرُ Tehlike وَالسَّلَامُ Selam
ile

